

Katalog med beskæftigelses- reformens konsekvenser

Med beskæftigelsesreformen bortfalder en række krav og regler, der giver kommunerne større selvbestemmelse over beskæftigelsesområdet, samtidig med, at der frem mod 2030 skal spares op mod 155 mio. kr. på beskæftigelsesområdet i Aarhus. Det nødvendiggør en tilpasning af indsatsen for de forskellige målgrupper, så indsatsen gennemføres på et lavere niveau end tidligere. Ved budgetforligt for 2026 blev besparelsen for 2026 udmøntet, mens udmøntningen af besparelsen for 2027 og frem mangler.

I det følgende beskrives de væsentligste ændringer for målgrupperne dagpengemodtagere, sygemeldte, jobparate- og aktivitetsparate borgere forudsat at beskæftigelsesreformen udmøntes som den forligger og der ikke laves lokale justeringer mellem målgrupperne.¹

Byrådet og udvalget vil over de kommende måneder blive præsenteret for en række oplæg vedr. beskæftigelsesområdet, hvor de vil få mulighed for at drøfte den politiske omsætning af reformen. Der er ved at blive lagt en plan for, hvornår og hvordan der skal træffes endelig politisk beslutning om udmøntningen af beskæftigelsesreformen i Aarhus. Den vil blive forelagt udvalget inden længe.

¹ Tallene bygger på det materiale, der er tilgængeligt, hvor der mangler en række bekendtgørelser ift. det der træder i kraft i 2026, ligesom det endelige lovmateriale om det der træder i kraft i 2027, heller ikke er vedtaget i folketinget endnu. Det forventes at komme på plads i løbet af foråret.

Beskæftigelsesreformens konsekvenser for dagpengemodtagere**Beskrivelse af forslaget, herunder ændring i værdi for borgerne**Ændringer for dagpengemodtagerne

For dagpengemodtagerne reduceres kravet til, hvor mange samtaler der skal afholdes i de første 6 måneder af deres ledighedsperiode.² I det nuværende system er der krav om, at der skal afholdes 6 samtaler med de ledige, mens det krav reduceres til 4 samtaler med den nye lovgivning. Der ændres ikke på, hvad samtalerne skal indeholde, hvilket gør, at det ikke bliver mere effektivt at afholde de enkelte samtaler. Dagpengemodtagerne skal fortsat have et beskæftigelsesrettet tilbud inden for de første 6 måneder. Men som noget nyt, får kommunerne mulighed for at friholde 25% af målgruppen fra at skulle til samtaler og have et tilbud, hvilket kan blive svært at administrere.

Med reformen lægges der dermed op til, at indsatsen for dagpengemodtagerne skal skæres ned, ved at der skal afholdes færre samtaler, samtidig med at nogen af de ledige ikke skal have en indsats.

Forskningsmæssigt er der evidens for, at tæt opfølgning og tidlig indsats virker for dagpengemodtagerne. Så ved at reducere i antallet af samtaler er der en risiko for, at nogle borgere vil få længere ledighedsforløb på dagpenge end i dag. Det vil hverken være godt for den enkelte borgere, da alle har godt af at være en del af et arbejdsfællesskab, og det risikere også at blive dyrt for Aarhus. Beregninger viser nemlig, at hvis ledigheden stiger med én uge pr. dagpengemodtager, så vil det koste Aarhus kommune ca. 56. mio. kr. om året i udgifter til forsørgelse. Der er derfor behov for, at udmøntningen af besparelsen for dagpengemodtagerne gøres klogt, så ledighedsperioden for målgruppen ikke stiger.

Økonomiske konsekvenser og personaleændringer i 2026 og 2027

Som følge af beskæftigelsesreformen, skal der spares i alt 8 mio. kr. på beskæftigelsesindsatsen for dagpengemodtagere i 2026 stigende til knap 20 mio. kr. i 2030, som er det varige niveau. Heraf håndteres 0,7 mio. kr. i 2027 og 1,3 mio. kr. fra 2028 og frem i forbindelse med organisationsændringen i MSB.

For målgruppen dagpengemodtagere skal der være en særlig opmærksomhed på udvikling i ledigheden. Ledigheden er svagt stigende i Aarhus – særligt for dagpengemodtagerne. Dertil vokser Aarhus, hvilket alt andet lige vil betyde flere ledige i denne målgruppe fremover. Dette vil påvirke det fremtidige serviceniveau i en negativ retning. Foruden de kommunale besparelser på dagpengeområdet, følger også besparelser på en række statslige puljer, som kan få betydning for finansiering af en række vejlednings- og opkvalificeringstilbud til denne målgruppe.

Udgifter til indsats og forsørgelse hænger sammen – en effektiv indsats forkorter tiden den ledige er på forsørgelse og dermed kommunens udgifter hertil. Det er fine balancer, og hvis man justerer kursen for meget, kan det få stor betydning for de samlede udgifter.

I nedenstående tabel er besparelsen på dagpengemodtagere opdelt på administration og indsats. Besparelserne under Tema 1 Administration omfatter primært besparelser, som indebærer færre samtaler med borgerne, mindre kontakt med virksomheder, mindre sagsbehandling og ledelse og færre administrative støttefunktioner, samt færre læge- og psykologerklæringer.

Under indsats fremgår besparelser som vil indebære færre tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering til de ledige. Øvrig vejledning og opkvalificering dækker over uddannelser, kurser

² Det er fortsat A-kasserne der har ansvaret for de første 3 måneder af dagpengeforløbet.

og forløb, som ikke betragtes som ordinær uddannelse. Det omfatter fx jobsøgning, afklaringsforløb, mestringsforløb og andre støtteaktiviteter, som enten forløber internt i kommunen eller købes eksternt. Færre midler til beskæftigelsesindsatsen kan således også betyde mindre ud- bud og ændret samarbejde med eksterne aktører.

Forslag (2026-PL i 1.000 kr.)	2026	2027	2030
Tema 1: Administration	-2.100	-5.300	-6.400
Indsats:	-5.600	-9.800	-11.700
<i>Heraf*</i>			
<i>Tema 4: Reduceret serviceniveau på tilbud og indsatser</i>	<i>-4.600</i>	<i>-7.400</i>	<i>-9.300</i>
<i>Tema 6: Tilpasset samarbejde med eksterne aktører og civilsamfundsorganisatio- ner</i>	<i>-1.000</i>	<i>-2.400</i>	<i>-2.400</i>
Nettoændringer i driftsudgifter i alt	-7.600	-15.100	-18.100
Personaleændringer (fuldtidsstillinger)	-6	-10	-13

*Fordelingen mellem de enkelte temaer på indsatsdelen afhænger af den konkrete udmøntning af besparelsen, der endnu afventer.

Sektor: 1.20 Drift og kan derudover have konsekvenser for overførslerne på sektor 1.50 Ikke-decentraliserede områder

Budget for området: 75 mio. kr. i administration (service) og 36 mio. kr. indsats (overførsel) i 2026 (budget for målgruppen dagpengemodtagere efter 2026-besparelsen)

Besparelse i %: 3% administration og 14% indsats i 2026 stigende til 10% administration og 30% indsats i 2030. Den procentvise nedgang skal ses i forhold til før reformsituationen.

Beskæftigelsesreformens konsekvenser for sygemeldte**Beskrivelse af forslaget, herunder ændring i værdi for borgerne**Ændringer for sygemeldte

For sygemeldte borgere, bliver der skåret en hel del i forhold til hvilken beskæftigelsesindsats målgruppen skal have. Generelt kan det siges, at reformen forudsætter, at der skal afholdes langt færre samtale med målgruppen end hidtil. For borgere der er selvstændige eller ledige, og som bliver sygemeldte, vil der fremover være krav om, at der skal afholdes én samtale inden for de første 8 uger. Til sammenligning er der i dag krav om, at der skal holdes 4 samtaler for målgruppen inden for det første halve år. For sygemeldte fra beskæftigelse, vil der som udgangspunkt ikke skulle afholdes samtaler frem over med mindre, det forventes at deres sygeforløb kommer til at strække sig over 26 uger, så skal der afholdes samtaler efter behov. Udgangspunktet er fortsat, at der skal udarbejdes en uarbejdsdygtighedsvurdering, af denne målgruppe, men de lovgivningsmæssige rammer for det, er usikre endnu.

Foruden ovenstående bortfalder jobafklaringsforløbet, der er en individuelt tilrettelagt indsats, for borgere der har været sygemeldt i mere end 22 uger, der har til formål at styrke deres arbejdsevne via f.eks. virksomhedspraktik, vejledning eller mentorordninger.

Med de nye regler kan det blive svært at sikre et individuelt tilrettelagt forløb for de sygemeldte, hvor der følges op på den enkeltes behov for at kunne komme i beskæftigelse. Derudover er der en risiko for, at nogle borgere vil få et længere sygeforløb end i dag, når kravene til løbende opfølgning reduceres.

Forskning viser, at tidlig kontakt mellem arbejdsgiver og den sygemeldte har en positiv effekt i forhold til at få den sygemeldte tilbage i arbejde. Lignende resultater er fundet i evalueringer fra Sociale Forhold og Beskæftigelses egne investeringer i tidlig kontakt. Der er derfor en risiko for, at nogle borgers sygeforløb vil blive længere, hvis der skrues ned på antallet af samtaler. Beregninger viser, at hvis den gennemsnitlige varighed på sygeforløb stiger med 1 uge, vil det medføre øgede forsørgelsesudgifter på 10 mio. kr. om året i Aarhus. Hertil kommer, at litteraturen viser, at folk får et bedre helbred, når de kommer i arbejde. For den enkelte sygemeldte, samfundet generelt og for kommunekassen, har vi dermed en interesse i, at sygemeldte borgere bliver raske hurtigst muligt, og kommer i beskæftigelse.

Økonomiske konsekvenser og personaleændringer i 2026 og 2027

Som følge af beskæftigelsesreformen, skal der spares i alt 15 mio. kr. på beskæftigelsesindsatsen for sygemeldte i 2026 stigende til godt 33 mio. kr. i 2030, som er det varige niveau. Heraf håndteres 3,1 mio. kr. i 2027 og 4,6 mio. kr. fra 2028 og frem i forbindelse med organisationsændringen i MSB.

Målgruppen indeholder sygemeldte og borgere i jobafklaringsforløb. Jobafklaringsforløb afskaffes som målgruppe fra 2027. Det bemærkes, at målgruppen sygemeldte ser ind i relativt store besparelser på administration allerede i 2026 som følge af afskaffelsen af rehabiliteringsteam. Det bemærkes desuden besparelsen fra sygedagpengereformen på 5,6 mio. kr. årligt er indregnet i besparelserne.

Udgifter til indsats og forsørgelse hænger sammen – en effektiv indsats forkorter tiden den ledige er på forsørgelse og dermed kommunens udgifter hertil. Det er fine balancer, og hvis man justerer kursen for meget, kan det få stor betydning for de samlede udgifter.

I nedenstående tabel er besparelsen på sygemeldte opdelt på administration og indsats. Besparelserne under Tema 1 Administration omfatter primært besparelser, som indebærer færre

samtaler med borgerne, mindre kontakt med virksomheder, mindre sagsbehandling og ledelse og færre administrative støttefunktioner samt færre læge- og psykologerklæringer. Hertil er der besparelser ved at sygemeldte i beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen, og afskaffelse af rehabiliteringsteams i afklaring af borgere.

Under indsats fremgår besparelser som vil indebære færre tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering til de sygemeldte. Øvrig vejledning og opkvalificering dækker over uddannelser, kurser og forløb, som ikke betragtes som ordinær uddannelse. Det omfatter fx jobsøgning, afklaringsforløb, mestringsforløb og andre støtteaktiviteter, som enten forløber internt i kommunen eller købes eksternt. Færre midler til beskæftigelsesindsatsen kan således også betyde mindre udbud og ændret samarbejde med eksterne aktører.

Forslag (2026-PL i 1.000 kr.)	2026	2027	2030
Tema 1: Administration	-14.200	-22.800	-22.800
Indsats:	-900	-5.300	-5.700
<i>Heraf*</i>			
<i>Tema 4: Reduceret serviceniveau på tilbud og indsatser</i>	-800	-1.300	-1.700
<i>Tema 5: Lukning af tilbud og indsatser</i>	0	-3.700	-3.700
<i>Tema 6: Tilpasset samarbejde med eksterne aktører og civilsamfundsorganisationer</i>	-100	-300	-300
Nettoændringer i driftsudgifter i alt	-15.100	-28.100	-28.500
Personaleændringer (fuldtidsstillinger)	-14	-31	-31

*Fordelingen mellem de enkelte temaer på indsatsdelen afhænger af den konkrete udmøntning af besparelsen, der endnu afventer.

Sektor: 1.20 Drift og kan derudover have konsekvenser for overførslerne på sektor 1.50 Ikke-decentraliserede områder

Budget for området: 103 mio. kr. i administration (service) og 31 mio. kr. indsats (overførsel) i 2026 (målgruppen sygedagpengemodtagere og jobafklaringsforløb)

Besparelse i %: 12% administration og 3% indsats i 2026 stigende til 24% administration og 19% indsats i 2030. Den procentvise nedgang skal ses i forhold til før reformsituationen.

Beskæftigelsesreformens konsekvenser for jobparate borgere**Beskrivelse af forslaget, herunder ændring i værdi for borgerne**Ændringer for jobparate borgere

For de jobparate borgere vil der fortsat skulle afholdes minimum 4 samtaler indenfor de første 6 måneders ledighed, ligesom det også er tilfældet i dag. Derudover skal de jobparate fortsat have minimum ét tilbud af 2 ugers varighed inden for de første 6 måneders ledighed, samt ét årligt tilbud herefter. Det nye er, at kommunerne fremover kan fritage 25% af målgruppen fra at skulle have tilbud og eller samtaler.

Kravene for uddannelsesparate unge i forhold til tilbud strømlines med den øvrige målgruppe, hvilket betyder, at de ikke længere skal have en kontinuerlig indsats med første tilbud efter 4 uger og herefter maksimalt 4 måneder mellem hvert tilbud.

For ledighedsydelsesmodtagere, som er en ydelse til ledige borgere der er visiteret til et fleksjob, vil de fortsat skulle have 4 samtaler inden for de første 6 måneder. Den første samtale skal dog være fysisk, og så kan 25% af målgruppen fritages fra at skulle have samtaler.

Der er meget viden om, hvad der virker for de jobparate borgere og meget er omsat i beskæftigelsesindsatsen i Aarhus i dag. Forskning viser at udsigten til aktivering generelt skaber en positiv motivationseffekt for ledige tæt på arbejdsmarkedet. Særligt private løntilskud (og offentlige) virker og bør benyttes mere. Derudover viser forskningen, at samtaler for ledige tæt på arbejdsmarkedet er særligt effektive. Tidlige og hyppige samtaler virker. Jo flere samtaler, desto højere effekt. Det er særligt de vejledende og jobbrettede samtaler, der ser ud til at have en positiv effekt. En aktiv beskæftigelsesindsats for de jobparate ledige er dermed effektiv, hvorfor der bør være fokus på at bevare en stærk indsats for målgruppen.

Økonomiske konsekvenser og personaleændringer i 2026 og 2027

Som følge af beskæftigelsesreformen, skal der spares i alt knap 7 mio. kr. på beskæftigelsesindsatsen for jobparate borgere i 2026 stigende til 18 mio. kr. i 2030, som er det varige niveau. Heraf håndteres 1 mio. kr. i 2027 og 1,5 mio. kr. fra 2028 og frem i forbindelse med organisationsændringen i MSB.

Målgruppen jobparate borgere indeholder de jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate og en andel af de uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. Det bemærkes, at der med målgruppeændringerne fra 2027 kan ske en ændring i visitationspraksis for jobparate og aktivitetsparate unge, som kan betyde, at unge som i dag er uddannelsesparate i højere grad fremover vil visiteres som jobparate. Opdelingen mellem jobparate og aktivitetsparate borgere er derfor med et vist forbehold.

Målgruppen indeholder også ledighedsydelsesmodtagere. Med afskaffelsen af rehabiliteringsteamet og ressourceforløb kan flere borgere visiteres til et fleksjob, som vil skabe en stigning i antal ledighedsydelsesmodtagere.

Udgifter til indsats og forsørgelse hænger sammen – en effektiv indsats forkorter tiden den ledige er på forsørgelse og dermed kommunens udgifter hertil. Det er fine balancer, og hvis man justerer kursen for meget, kan det få stor betydning for de samlede udgifter.

I nedenstående tabel er besparelsen på jobparate borgere opdelt på administration og indsats. Besparelserne under Tema 1 Administration omfatter primært besparelser, som indebærer færre samtaler med borgerne, mindre kontakt med virksomheder, mindre sagsbehandling og ledelse og færre administrative støttefunktioner, samt færre læge- og psykologerklæringer.

Under indsats fremgår besparelser som vil indebære færre tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering til de ledige. Øvrig vejledning og opkvalificering dækker over uddannelser, kurser og forløb, som ikke betragtes som ordinær uddannelse. Det omfatter fx jobsøgning, afklaringsforløb, mestringsforløb og andre støtteaktiviteter, som enten forløber internt i kommunen eller købes eksternt. Færre midler til beskæftigelsesindsatsen kan således også betyde mindre ud- bud og ændret samarbejde med eksterne aktører.

Forslag (2026-PL i 1.000 kr.)	2026	2027	2030
Tema 1: Administration	-3.400	-7.100	-7.600
Indsats:	-3.400	-8.000	-8.700
<i>Heraf*</i>			
<i>Tema 4: Reduceret serviceniveau på tilbud og indsatser</i>	<i>-3.100</i>	<i>-7.300</i>	<i>-8.100</i>
<i>Tema 6: Tilpasset samarbejde med eksterne aktører og civilsamfundsorganisationer</i>	<i>-300</i>	<i>-700</i>	<i>-700</i>
Nettoændringer i driftsudgifter i alt	-6.800	-15.100	-16.400
Personaleændringer (fuldtidsstillinger)	-7	-13	-15

*Fordelingen mellem de enkelte temaer på indsatsdelen afhænger af den konkrete udmøntning af besparelsen, der endnu afventer.

Sektor: 1.20 Drift og kan derudover have konsekvenser for overførslerne på sektor 1.50 Ikke-decentraliserede område

Budget for området: 76 mio. kr. i administration (service) og 27 mio. kr. indsats (overførsel) i 2026 (midler for målgrupperne jobparate kontanthjælp, jobparate unge og ledighedsydelse efter 2026-besparelsen)

Besparelse i %: 5% administration og 12% indsats i 2026 stigende til 12% administration og 31% indsats i 2030. Den procentvise nedgang skal ses i forhold til før reformsituationen.

Beskæftigelsesreformens konsekvenser for aktivitetsparate borgere**Beskrivelse af forslaget, herunder ændring i værdi for borgerne**Ændringer for aktivitetsparate borgere

For de aktivitetsparate borgere, skal der fremover kun afholdes én individuel jobsamtale i løbet af de første 2 uger af ledighedsforløbet. Derudover er der ikke længere krav om, at målgruppen skal have tilbud, men kommunen skal fremover give et tilbud når det vurderes nødvendigt. Til sammenligning har der tidligere været krav om, at målgruppen skulle have minimum 4 samtaler samt 2 tilbud for de unge, og 1 tilbud for de øvrige aktivitetsparate, inden for de første 6 måneder af deres ledighedsperiode.

For de aktivitetsparate unge afskaffes derudover pligten til læse-, skrive- og regnetests samt uddannelsesmentor, hvilket betyder, at det fremover vil være op til en faglig vurdering om indsatsen skal visiteres eller ej.

Generelt vil mulighederne for at kunne tilbyde borgerne støtte og kontakt "efter behov" afhænge af økonomien til målgruppen. Hvis ikke borgerne får den rette indsats vil der være en risiko for, at en del af målgruppen kommer længere væk fra arbejdsmarkedet end i dag, og at der vil komme et stigende pres på udgifterne til forsørgelse samt socialområdet.

Evidensen for hvad der virker for de aktivitetsparate borgere, er ikke nær så stærk, som den er for borgerne, der er tættere på arbejdsmarkedet. Det betyder dog ikke at beskæftigelsesindsatsen ikke er effektiv for denne gruppe af ledige. Generelt viser forskning og evalueringer af indsats for målgruppen i Aarhus Kommune, at virkeligheden virker og medarbejderen virker. Det vil sige, at jobrettede indsats med understøttelse og ordinære løntimer virker, samt forløb hvor sagsbehandleren har en tro på borgeren. Den faglige vurdering er derfor, at målgruppen bør have kontakt og tilbud, da det virker.

Økonomiske konsekvenser og personaleændringer i 2026 og 2027

Som følge af beskæftigelsesreformen, skal der spares i alt knap 28 mio. kr. på beskæftigelsesindsatsen for aktivitetsparate borgere i 2026 stigende til 85 mio. kr. i 2030, som er det varige niveau. Heraf håndteres 3,1 mio. kr. i 2027 og 5,1 mio. kr. fra 2028 og frem i forbindelse med organisationsændringen i MSB. En relativ stor andel af besparelserne fra beskæftigelsesreformen vedrører således de aktivitetsparate borgere.

Målgruppen indeholder de nuværende aktivitetsparate uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere. Afskaffelsen af ressourceforløb kan desuden medføre flere aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fremover.

I nedenstående tabel er besparelsen på aktivitetsparate borgere opdelt på administration og indsats. Besparelserne under Tema 1 Administration omfatter primært besparelser, som indebærer færre samtaler med borgerne, mindre kontakt med virksomheder, mindre sagsbehandling og ledelse og færre administrative støttefunktioner, færre læge- og psykologerklæringer samt afskaffelse af rehabiliteringsteams.

Under indsats fremgår besparelser, som vil indebære færre tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering til de ledige. Øvrig vejledning og opkvalificering dækker over uddannelser, kurser og forløb, som ikke betragtes som ordinær uddannelse. Det omfatter fx jobsøgning, afklaringsforløb, mestringsforløb og andre støtteaktiviteter, som enten forløber internt i kommunen eller købes eksternt. Færre midler til beskæftigelsesindsatsen kan således også betyde mindre udbud og ændret samarbejde med eksterne aktører.

Forslag (2026-PL i 1.000 kr.)	2026	2027	2030
Tema 1: Administration	-12.400	-22.700	-28.900
Indsats:	-15.400	-35.300	-50.800
<i>Heraf*</i>			
Tema 4: Reduceret serviceniveau på tilbud og indsatser	-12.700	-26.200	-28.700
Tema 5: Lukning af tilbud og indsatser	-2.200	-8.100	-21.100
Tema 6: Tilpasset samarbejde med eksterne aktører og civilsamfundsorganisationer	-400	-1.000	-1.000
Nettoændringer i driftsudgifter i alt	-27.800	-58.000	-79.700
Personaleændringer (fuldtidsstillinger)	-26	-51	-69

*Fordelingen mellem de enkelte temaer på indsatsdelen afhænger af den konkrete udmøntning af besparelsen, der endnu afventer.

Sektor: 1.20 Drift og kan derudover have konsekvenser for overførslerne på sektor 1.50 Ikke-decentraliserede område

Budget for området: 123 mio. kr. i administration (service) og 123 mio. kr. indsats (overførsel) i 2026 (midler for målgrupperne aktivitetsparate kontanthjælp og aktivitetsparate unge efter 2026-besparelsen)

Besparelse i %: 10% administration og 12% indsats i 2026 stigende til 27% administration og 41 % indsats i 2030. Den procentvise nedgang skal ses i forhold til før reformsituationen.

